

กรมอนามัย
สถาบันพัฒนาสุขภาพระดับเมือง

มูลฝอยติดเชื้อและการสวมใส่อุปกรณ์ ป้องกันจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

โดย แพทย์หญิงนิตยา อยู่รักดี นายแพทย์ชำนาญการ

ประเภทของมูลฝอยในโรงพยาบาล

พรบ.การสาธารณสุข “มูลฝอย” หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า
ถุงพลาสติก ภาชนะใส่อาหาร ถัง มูลสัตว์หรือซากสัตว์รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน
ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตราย
จากชุมชน แบ่งเป็น

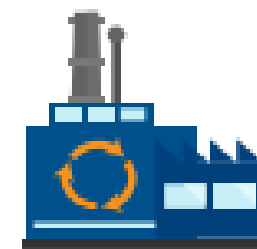
1. มูลฝอยทั่วไป
2. มูลฝอยติดเชื้อ
3. มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชน มูลฝอยที่เป็นวัตถุดิบเปื้อนสารที่มีคุณสมบัติเป็น
สารพิษ สารไวไฟ สารออกซิไดซ์ สารเปอร์ออกไซด์ สารระคายเคือง สารกัดกร่อน สารที่
เกิดปฏิกิริยาได้ง่าย สารที่เกิดระเบิดได้ สารที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม สารหรือสิ่ง
อื่นใดที่อาจก่อหรือมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

ผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

- เป็นแหล่งแพร่ระบาดของเชื้อโรค
- เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลงพาหะนำโรค
- ทำลายสุนทรียภาพด้านสิ่งแวดล้อม
- เกิดความรำคาญจากกลิ่น
- เกิดการปนเปื้อนแหล่งน้ำใต้ดิน แม่น้ำ ลำคลอง

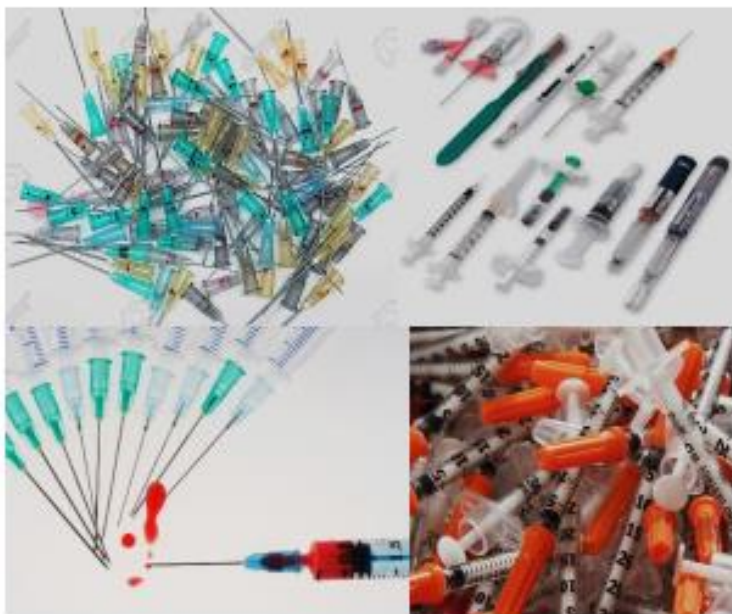
มูลฝอยติดเชื้อ

- มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณ หรือ มีความเข้มข้น ซึ่งถ้ามีการสัมผัส หรือ ใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้วสามารถทำให้เกิดโรคได้
- เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์ และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชั้นสูตรศพหรือซากสัตว์ รวมทั้งในการศึกษาวิจัย

การคัดแยกประเภทมูลฝอยติดเชื้อ

มูลฝอยติดเชื้อประเภทวัสดุคม

เข็ม ใบมีด หลอดแก้ว แผ่นกระจกปิดสไลด์ เป็นต้น

มูลฝอยติดเชื้อประเภทวัสดุไม่มีคม

ผ้าก๊อซ สำลี ถุงมือ ชิ้นเนื้อต่างๆ ที่เกิดจากการผ่าตัด การตรวจ
ชันสูตรศพ หรือซากสัตว์ และการใช้สัตว์ทดลอง

วิธีการเก็บรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ

วัสดุมีคมใส่กล่อง

รวบรวมใส่ถุง

มัดปากถุงให้แน่น

วัสดุไม่มีคมใส่ถุง

รวบรวมใส่ถุง

มัดปากถุงให้แน่น

ภาชนะรองรับ

1. เก็บทันที ณ ที่เกิดมูลฝอย และไม่ปนกับมูลฝอยประเภทอื่น
2. จัดให้มีที่เก็บ ณ มุมห้องได้ แต่ต้องไม่เกิน 1 วัน
3. จัดให้มีที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ (กรณีพักค้างคืน)

ลักษณะภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

ภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อประเภท วัสดุมีคม

ภาชนะต้อง เป็นกล่องหรือถัง ทำด้วยวัสดุที่มีความแข็งแรง ทนทานต่อการแทงทะลุ การกัดกร่อนของสารเคมี และเป็นภาชนะที่ทึบแสง

บรรจุไม่เกิน 3 ใน 4 ส่วนของความจุภาชนะ ปิดฝาให้แน่นแล้วนำไปใส่ถุงสีแดงทึบอีกชั้นหนึ่ง

ภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อประเภท วัสดุไม่มีคม

ภาชนะต้องเป็น ถุงสีแดงทึบแสง ทำจากพลาสติกหรือวัสดุที่มีความเหนียวไม่ฉีกขาดง่าย ทนทานต่อสารเคมี การรับน้ำหนัก ถักน้ำได้ไม่รั่วซึม

บรรจุไม่เกิน 2 ใน 3 ส่วนของความจุภาชนะ ปิดปากถุงให้แน่น โดยใช้เชือกกรัด

การเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อในโรงพยาบาล

- ผู้ปฏิบัติงานต้องผ่านการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ
- ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

การเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อภายใน รพ.

ลักษณะรถเข็นมูลฝอยติดเชื้อ

1. ทำด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดง่าย พื้นและผนังต้องทึบ และปิดฝาให้แน่นเพื่อป้องกันสัตว์และแมลงเข้าไป

2. มีอุปกรณ์ หรือเครื่องมือ (น้ำยาฆ่าเชื้อ และคีมคีบขยะ) สำหรับใช้ในการเก็บขน มูลฝอยติดเชื้อที่ตกลง

3. มีข้อความสีแดงมองเห็นได้ชัดเจน
“รถเข็นมูลฝอยติดเชื้อ ห้ามนำไปใช้ในกิจการอื่น”

การเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อภายใน รพ.

กรณีที่มูลฝอยติดเชื้อตกหล่นระหว่างทาง

!!! ห้ามหยิบ มูลฝอยติดเชื้อด้วยมือเปล่า

1. ใช้คีมคีบขยะที่ตกหล่น

2. เก็บขยะใส่ในภาชนะ
บรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

3. ทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ

4. เช็ดถูทำความสะอาด
ตามปกติ

ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ

มีลักษณะไม่แพร่เชื้อ และอยู่ในที่ที่สะดวกต่อการขนมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัด

ถ้าเก็บมูลฝอยไว้เกิน 7 วัน ต้องควบคุมอุณหภูมิไว้ไม่เกิน 10 °C

มีลักษณะโปร่ง ไม่อับชื้น

พื้นและผนังต้องเรียบ ทำความสะอาดง่าย

มีรางหรือท่อระบายน้ำทิ้งเชื่อมต่อกับระบบบำบัดน้ำเสีย

เป็นห้องหรืออาคารเฉพาะ แยกจากอาคารอื่น

มีขนาดกว้างเพียงพอที่จะเก็บกักมูลฝอยติดเชื้อได้อย่างน้อย 2 วัน

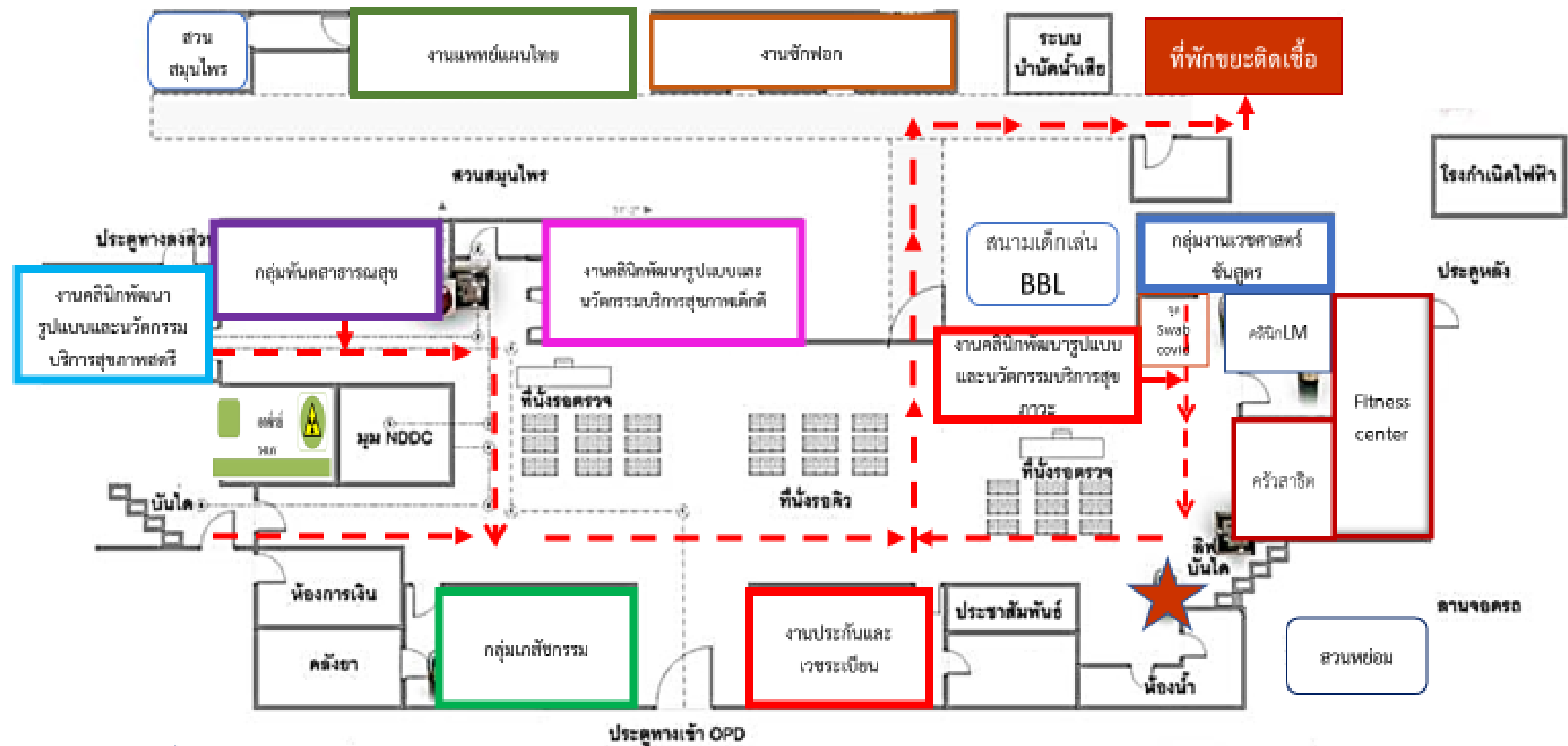
ข้อความติดไว้หน้าห้อง "ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ"

- สามารถป้องกันสัตว์และแมลงเข้าไปได้
- มีประตูกว้างพอสมควรตามขนาดของห้องสะดวกต่อการปฏิบัติงาน
- ปิดล็อกด้วยกุญแจ หรือปิดด้วยวิธีอื่นที่บุคคลทั่วไปไม่สามารถที่จะเข้าไปได้

กรมอนามัย
สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง

แผนผังเส้นทางการขนขยะติดเชื้อ สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง (ชั้น1)

หมายเหตุ: จุดพักขยะจะตั้งถังรองรับขยะติดเชื้อเวลา 14.00น. ขนขยะไปยังที่พักขยะติดเชื้อเวลา 14.30 น.

กรมอนามัยส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี

 <http://mwi.anamai.moph.go.th>

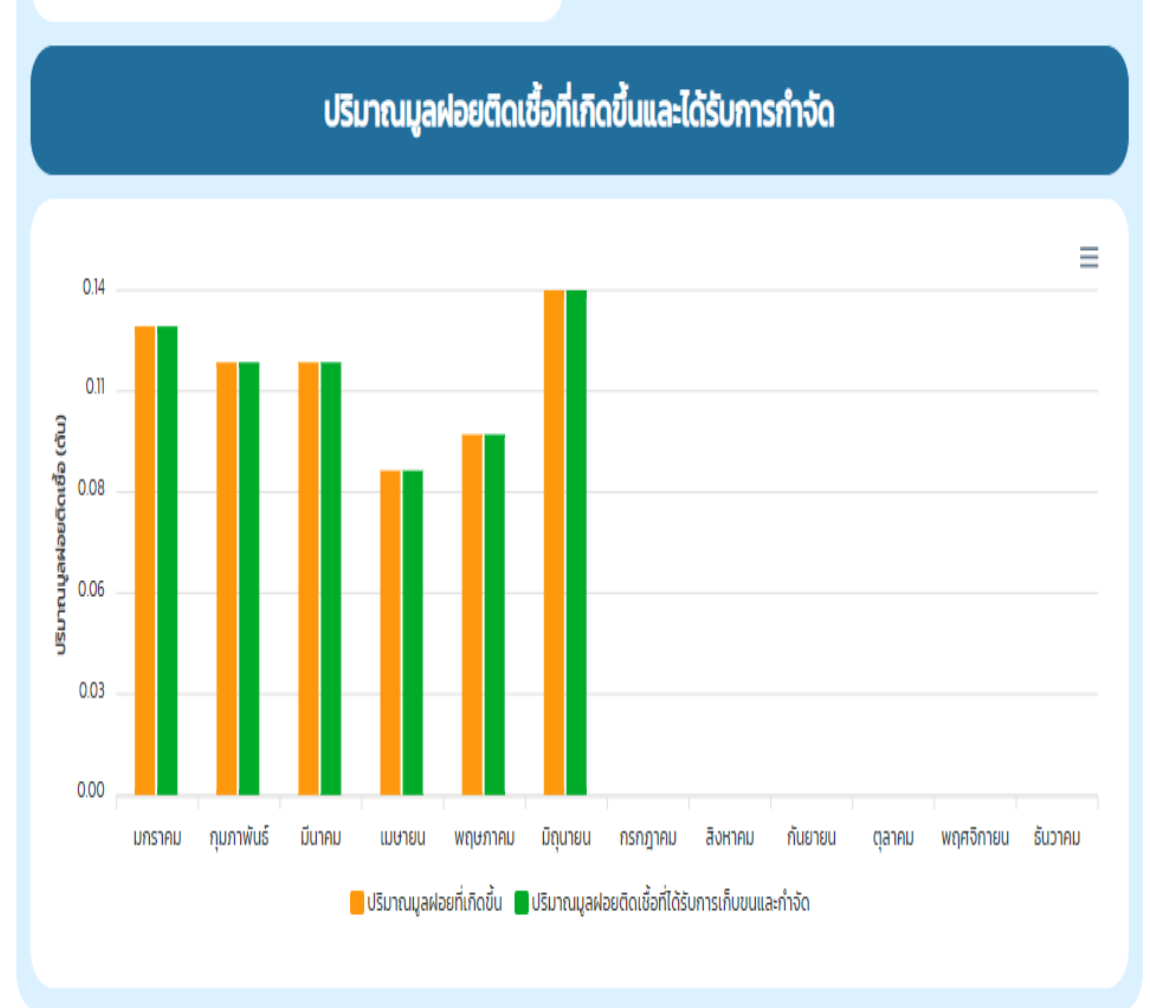
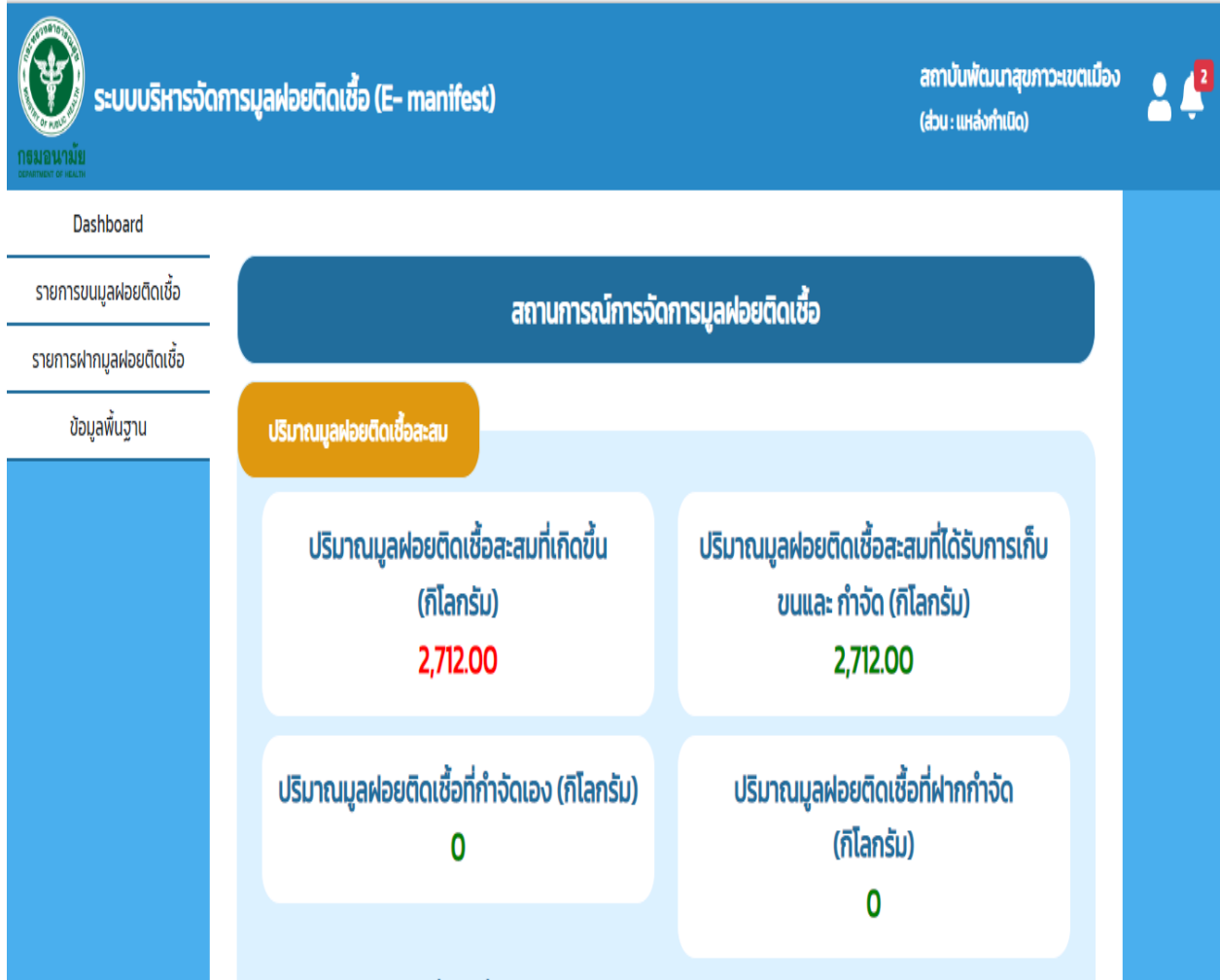

กรมอนามัย
สถาบันพัฒนาสุขภาพระดับเมือง

สถานการณ์การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

สถาบันพัฒนาสุขภาพระดับเมือง

กรมอนามัย
สถาบันพัฒนาสุขภาพระดับสูง

กรมอนามัยส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี

 <http://mwi.anamai.moph.go.th>